

Příloha 1: INFORMOVANÝ SOUHLAS S ROZHOVOREM

Byl jste požádán o rozhovor za účelem získání dat a informací pro kvalitativní výzkum k bakalářské práci Mgr. Dany Průchové. Výzkum probíhá v rámci bakalářského studia Katedry speciální pedagogiky na Pedagogické fakultě Karlovy Univerzity v Praze. Název práce je „*Lidská práva osob s mentálním postižením - analýza možných pojetí práce s rizikem v chráněném bydlení pro osoby s mentálním postižením*“. Tato práce se zaměřuje na výzkum týkající se právě práce s riziky v chráněném bydlení.

Vaše spolupráce na projektu je dobrovolná. Účast na projektu spočívá v nahrávaném rozhovoru, který potrvá přibližně 1 hodinu. Vzhledem k citlivosti zkoumané problematiky je náležitá pozornost věnována etickým otázkám a zajištění Vašeho bezpečí. Důraz je kladen na:

- (1) Anonymitu dotazovaných – v prepisech rozhovorů budou odstraněny identifikující údaje.**
- (2) Mlčenlivost výzkumnice ve vztahu k osobním údajům o účastnících výzkumu (s tím, že s výzkumným materiálem budu pracovat výhradně D. Průchová).**
- (3) Po přepsání rozhovorů dojde k autorizaci textu – tzn., že budete mít možnost vyjádřit se k uvedeným údajům a upravit je, pokud o to budete mít zájem.**
- (4) Jako dotazovaný máte právo kdykoli odstoupit od výzkumné aktivity, a to i v průběhu rozhovoru.**

Děkuji za pozornost věnovanou těmto informacím a žádám Vás tímto o poskytnutí souhlasu s Vaší účastí ve výzkumu. V případě dotazů týkajících se tohoto projektu se můžete obrátit na jeho hlavní řešitelku, Mgr. Danu Průchovou (tel. číslo). Svým podpisem zde souhlasíte se svou účastí na tomto projektu.

Jeden výtisk tohoto formuláře náleží Vám.

Jméno dotazované/ho:

Jméno řešitelky projektu:

V Praze dne

Příloha 2: TRÍDĚNÍ ROZHOVORŮ

Pro jednodušší práci se získanými údaji byly odpovědi jednotlivých klientů roztrženy do kategorií podle okruhů otázek směřujících k výzkumnému cíli:

Kategorie č. 1: Povědomí klientů o riziku

Výzkumná otázka: *Jaké mají klienti povědomí o tom, co je to „riziko“?*

Podkategorie č. 1.1: Představa klientů o riziku

Výzkumná otázka: *Co si klienti pod pojmem „riziko“ představují?*

Klient A: *To je jako, když se někomu něco stane. Někdy jako přepadení, něco takového špatného. [1.1]*

Klientka B: *No, když se řekne riziko, tak si představím poradu, a co všechno máme dělat, když hoří. Na to si vždycky vzpomenu. Nebo když nám říká asistent, co se všechno může stát, když není u nás na bytě...[1.1]*

Klientka C: *Že se můžu spálit, říznout, upadnout...může na mě něco spadnout. [1.1]*

Podkategorie č. 1.2: Rizikové oblasti – pohled klientů

Výzkumná otázka: *Které oblasti jsou pro klienty rizikové z pohledů jich samotných?*

Klient A:

...v práci budu za chvíli na kase. Ted'ka se každýho ptám, co to všechno vlastně všechno obnáší. A ted' mi všichni pomáhaj a říkaj, co to obnáší, prostě je to velká zodpovědnost, a že to je takový rizikový trošku. [1.2] To musím trošku pro jistotu procvičit s asistenty. Ted' jako i kvůli tý práci. [1.2]

Jako třeba když se mluvilo, že chci začít jezdit na kole. [1.2] Jo, to se může něco stát. [1.2]

Vyřizování na úradech. Jo, s tím radši jo. To vyřizuju s holkama [1.2] (myšleny asistentky).

Klientka B:

No, takže občas potřebuju pomoct, hlavně při tom cestování. Třeba převod na ostrůvky, ty mi třeba dělaj hodně problém. [1.2] Ted' budu muset asi pořešit cestování a přestupy, ty mi ještě nejdou. [1.2] ...nebo je takovýhle počasí (sněžilo a byla námraza), tak mi asistenti pomůžou. [1.2] No, že bych se ztratila třeba, nasedla špatně nebo spadla při nastupování jako...no. [1.2]

Abych se vešla do toho nákupu, to mi ještě někdy dělá docela problém, vypočítat to, abych se vešla do těch dvou stovek, teda ani ne. [1.2]

Já: Vyřizování věcí na úřadech. Klientka B: To mi dělá docela problém, jako. To většinou s mamkou chodíme, to mi dělá problém, že ty papíry, to je pro mě španělská vesnice. [1.2]

...hroznej problém, když si chci ustříhnout sama nehet. [1.2]

Klientka C:

Sama, ale mám jako vždycky takovej jako strach. Protože vždycky když jedu domu, tak bohužel na Čerňáku je to tam hrozný, takže mě otravujou lidi. [1.2] ...třeba když někam jedu a neznám to tam. [1.2]

No s praním, to ještě úplně neumím. [1.2]

Já: A co když potřebuješ vyřídit něco na úřadě? [1.2] Klientka C: No to požádám o pomoc, protože se v tom moc nevyznám, jdu s asistentem.

Že se jako miň hádám a takhle. Vycházím líp s lidma, ale občas to stejně se mnou není dobrý. [1.2]

No já se vždycky s někým bavím, a pak je to průšvih. Já se ráda s každým kamarádím...

[1.2] Já: Aha, takže riziko je tvoje důvěřivost? Tak to myslíš? [1.2] Klientka C: Jo, takhle.

[1.2] ...bohužel jsem někomu naletěla. Takzvaně jsem se s nima bavila a byl tam jeden kluk, a prostě jsem je k nám pustila dovnitř, až jsem skončila u soudu. [1.2]

Podkategorie č. 1.3: Rizikové oblasti – pohled klíčových pracovníků

Výzkumná otázka: Které oblasti jsou pro klienty rizikové z pohledu jejich klíčových pracovníků?

O klientovi A:

Klient A má to mentální postižení lehčí, čili tím pádem jsou u něj ty schopnosti celkově dobré, oproti ostatním, a je tam velká míra samostatnosti. Ale tím pádem se nachází trochu v jiné rovině rizik, jo a v jiné rovině sociálního kontaktu. Řeší se jiné potíže. [1.3]

...řešili jsme spolu především rizika spjatá s jízdou na kole...ta jsou taková uchopitelná. Tyhle rizika jsme hodně analyzovali a snažili se je eliminovat. [1.3]

Kromě toho jezdění na kole jsme řešili ještě výpravu na koncert Tomáše Kluse tam někde docela daleko. [1.3] Právě plánoval, že pojedede sám, to jsme taky řešili, a to už se uskutečnilo. [1.3]

...ale má v sobě takovou popudlivost, někdy až aroganci nebo tak. Tim myslím jako riziko v tom sociálním kontaktu, jo [1.3]. A někdy se jde klient A zeptat třeba jen na nějakou radu někde v infu a nahodí to tak, že to zní hrozně povýšeně a přísně. [1.3]

...má tendenci peskovat ty druhé, ale asi už si neuvědomuje jejich možné reakce, jo. [1.3]

Tohle myslím, jako rizika pro něj do budoucna. Ale tohle ho bude potkávat, zvláště když pracuje v běžném zaměstnání a tak. [1.3]. On by byl skvělejší adept na samostatnej život, ale je u něj velké riziko samoty. Že tenhle rys by mu bránil v soužití a hledání přátel a tak. [1.3]

Jak je hodně samostatnej, tak se dostává do spousty sociálních situací a ne úplně všem dobře rozumí. Je určitě víc důvěřivý, i když ne až tak u cizích, spíš u přátel a nechá se využívat. [1.3]

Že občas něco nepochopí a danou věc si vyloží jinak, což je teda obecně charakteristické pro lidi s mentálním postižením. [1.3]

O klientce B:

Ono to závisí dost na tom, jak se zrovna psychicky cítí a jak moc si věří, jak moc je na tom prostě s tou sebedůvěrou. Když je to horší, tak ty doprovody si sama vyžaduje, třeba není schopna prostě přejít silnici, jako by tam byl nějaký blok a úzkost a prostě nedokáže to, jo. Ne že by na to fyzicky neměla, nebo se nedokázala orientovat, ale spíš to bude asi tenhle psychický problém. [1.3] Ta nejistota tam prostě je, takže v tomhle se musí hrozně opatrně, protože se potom jako zatvrdí a nechce, jo. [1.3]

To jsou třeba rychle jezdící eskalátory, jo a přestupování na metru z jedné linky na druhou, tak tam jo, tam je problém [1.3]

Tak v tom případě je doprovod na místě a ten doprovod tam asi, než si to nacvičí sama a získá tu jistotu v tom dojezdu, je potřeba a měl by tam být do té doby. [1.3]

Akorát třeba když se jde na nějaký jako větší nákup, tak si řekne o asistenci, ale je to spíš o tom odnosu. [1.3]

O klientce C:

Že ze začátku, když jde někam jako nově, tak jí stačí dvakrát, třikrát, myslím si... [1.3] (myšlen doprovod asistenta a nácvik)

Ale hodně tam u ní jako chybí peníze, protože ona hodně ztrácí ty paragony, které my proplácíme. Takže tam je občas problém. Protože klientka C je prostě nepřináší...může za

to její velká nepořádnost. ...a když jsme do toho chtěli nějak systematicky zasáhnout a poradit jí, tak to v ní budilo i agresí. [1.3]

No tak rizikový u ní je, že se bojí cizích lidí, jako alkoholiků a tak...má s nima asi špatnou zkušenost, řekla bych. Pak rizikový mi přijde, že u ní může být to jídlo a ten nepohyb, ale to ona si obhajuje tím, že už je prostě starší a že má právo si prostě odpočívat doma. A pak si myslím, že riziko tam je to, že ona má hodně kolísavou náladu, a že je jako výbušná někdy...a že je chaotická, takže kolikrát se sama na sebe nemůže úplně spolehnout. A riziko přímo, no, ztrácí peníze, teda jakoby ty paragony... [1.3]

„Jeden čas tady bylo téma úklid. A my jsme dospěli k tomu, že jí to jako opravdu dost zamezuje v tom spolubydlení.“ [1.3]

„Jo, jo. To určitě taky... přijde mi, že už je to teďka lepší...snad teda, že už cizím tolik nevěří. Ale asistentům mi přijde, že fakt důvěřuje, jako naprosto.“ [1.3]

A přitom klientka C má ke klukům jako negativní vztah, fakt jako špatný zkušenosti, to by vlastně taky mohlo být riziko...je v tom i rozchod rodičů, má je jako hodně zkreslený a říká, že chlapi jsou hrozný...chtěj tě využít jenom na sex.“ [1.3]

Podkategorie č. 1.4: Poučení o rizicích

Výzkumná otázka: *Jak jsou klienti poučeni o konkrétních rizicích?*

Klient A:

...co se všechno může stát a jako že nesmím jezdit bez helmy, bez osvětlení a tak. [1.4]

Klientka B:

Já: Pijete někdy alkohol? [1.4] Klientka B: No vzhledem k tomu že beru léky...tak jako cucnu si třeba vína, ale že bych si sama dala, to ne...Ale vzhledem k tomu, že beru silný léky, tak ne, nevím, co by to se mnou jako udělalo. To nejde. To by bylo dost nebezpečný. [1.4]

No...jakože. Bavili jsme se, že když člověk třeba zavolá asistentovi a není to potřeba, tak to třeba je zneužití. Stejně jako třeba záchranku, policajty nebo hasiče zbytečně, no. [1.4]

Já: Takže třeba víte, co byste měla dělat, kdyby nějaká taková situace nastala, třeba se k vám do bytu dobýval někdo cizí. [1.4] Klientka B: Jo, zamknout se, neotvírat, jako a volat asistenta...nebo i policii, no. A vzbudit holky. [1.4]

Klientka C:

Já: *Víš, co máš dělat, kdyby hořelo?* [1.4] Klientka C: *No, nejdřív šáhnout na dveře, jak je to vařící nebo to a dám tam jakoby hadr. A jako zavolám hasiče nebo asistentku, prostě, že hoří. Řeknu adresu, místo...popisný jako číslo.* [1.4]

Já: *A ještě mě napadá, co všechno musíš udělat, když odcházíš z bytu a už tam nikdo nezůstává?* [1.4] Klientka C: *Zkontrolovat televizi, jestli je vypnutá, troubu, pak rychlovarnou konvici musím zkontrolovat, jestli jsou zavřené okna, jestli je všude zhasnuto no a pak zamknu.* [1.4]

O vykradení bytu. [1.4] Jo. *Že kdybych třeba přišla na byt a byly otevřené dveře nebo to. Tak zjistím, jestli třeba slyším nějaký kroky nebo to a okamžitě volat...asistenty nebo policajty.* [1.4]

Já: *A o tom se taky někdy s asistenty bavíte, o zneužívání?* [1.4] Klientka C: *Jo, třeba kdyby chtěl někdo cizí peníze nebo tak, radši si ho jako prostě vůbec nevšímat. Jít pryč.* [1.4]

Kategorie 2: Spokojenost s prací s riziky

Výzkumná otázka: *Jak jsou klienti spokojení s prací na svých rizicích v chráněném bydlení?*

Podkategorie č. 2.1: Způsoby práce s riziky

Výzkumná otázka: *Jakými způsoby na rizicích s asistenty pracují?*

Klient A:

Jo. Dokonce děláme takový cvičení. Děláme cvičení, kdyby náhodou hořelo, kdyby náhodou se tam něco dělo, jako přijeli policajti nebo sanitka...[2.1] Tak jednou ročně asi. [2.1]

...já mám za klíčového pracovníka X, a protože chci jakoby letět do Irska, tak teď zatím dáváme na papír, co všechno se tam jako může stát dopředu. Dopředu se to bereme prostě jako, co se tam všechno může stát, že prostě třeba ten plán se může nějak zhatit, že nemusí být zrovna, ten autobus se může nějak porouchat a tak. [2.1] *Takže tak dvakrát za měsíc.* [2.1]

Třeba na začátku jsem trénoval chození do Alberta. [2.1]

Klientka B:

No, dělali jsme papír na rizika, no... [2.1]

Jo, tak jsme nějakou dobu chodili a nacvičovali [2.1]

Nebo píšem zácviky, no když zůstanu na bytě sama. [2.1] ...tam se píše, že klient zůstane po dobu nepřítomnosti asistenta na bytě. A kdyby jako, nebo napíše SMSku asistentovi, že kdyby něco, tak má zavolat tomu a tomu a tomu a tak. [2.1]

...tak si představím poradu, a co všechno máme dělat, když hoří. [1 a 2.1]

Klientka C:

Dělali jsme třeba, co mám dělat, když bude hořet. [2.1] Každý měsíc, asi, myslím. [2.1]

No ne(zkoušeli), spíš si o tom povídáme. [2.1] No, tak asi každý měsíc, vždycky když vytáhneme ty papíry, tak jo, no. A píšeme to. [2.1]

Jo, nacvičovali a tak. [2.1]

Já: A děláte někdy i nácvik, že si to vyzkoušíte? Třeba kdyby hořelo? [2.1] Klientka C: Ne, to ne. [2.1]

Podkategorie č. 2.2: *Autoři cílů*

Výzkumná otázka: Plní služba opravdu přání klientů? (Kdo cíle a práci s rizikem vymýšlí?)

Klient A: Já: A co plánuješ a na čem budete dál pracovat, to si vymýšlíš sám? [2.2] Jo, jo. [2.2] Ne, to ne, vždycky jsem o to stál a byl to můj nápad. [2.2 i 2.4]

Klientka B: Já: A když tedy pracujete s klíčovým pracovníkem na Vašich cílech, kdo je vymýšlí? [2.2] Klientka B: No tak společně. [2.2] Já: Takže to vymýšlíte někdy Vy a někdy klíčový pracovník? [2.2] Klientka B: Tak no. Jak kdy. [2.2]

Klientka C: No většinou to vymýšlíme jako s asistentem spolu. S tím klíčákem. [2.2] Můj. Protože já kluka nemám. [2.2]

Podkategorie č. 2.3: *Přístup asistentů*

Výzkumná otázka: Jak jsou spokojeni s přístupem asistentů a klíčových pracovníků?

Klient A: Já: Takže jsi spokojený s tím, jak to probíhá? [2.3] Klient A: Jo, jo. [2.3] Jsem samostatnější a spokojenej jsem. [2.3] Jasně. [2.3]

Klientka B: Jo, my se vždycky domluvíme. [2.3] No snad to bude lepší, teďka, no. Asi už jo. Už jsem jako ustoupila od toho odstěhování. A teď už to snad bude fungovat. [2.3]

Klientka C: *Jsem spokojená. [2.3] Tam (myšleno předchozí chráněné bydlení) se ke mně chovali mnohem hůř. [2.3]*

Podkategorie č. 2.4: *Nátlak asistentů*

Výzkumná otázka: *Tlačili je někdy asistenti do něčeho, co sami nechtěli?*

Klient A: *Ne, to ne, vždycky jsem o to stál a byl to můj nápad. [2.4 i 2.2]*

Klientka B: *No, když přijde třeba asistent Y, tak on...ale on to nemyslí třeba špatně, jo, samozřejmě. Třeba chce, abychom šli na procházku, a už se stmívá nebo todle, a to mi někdy docela jako vadí, no. Že se mi nechce, že radši chodím sama. [2.4]*

„Jo, my se vždycky domluvíme” [2.4]

Klientka C: *Asi ani ne. [2.4]*

Kategorie č. 3: *Zvýšení samostatnosti*

Výzkumná otázka: *Jak se za dobu využívání služby chráněného bydlení zvýšila samostatnost klientů?*

Podkategorie č. 3.1: *Pocit klientů ohledně samostatnosti*

Výzkumná otázka: *Mají klienti pocit, že se za dobu využívání služby stali samostatnějšími?*

Klient A: *Já: Takže máš pocit, že si na těch bytech zaznamenal nějaký postup k samostatnosti? [3.1] Klient A: Ano. [3.1]*

Klientka B: *No, myslím si, že určitě, že se to hodně posunulo. [3.1] Já si myslím, že jo. Je to dobrý. [3.1]*

Klientka C: *Jo, určitě. Já bych řekla, že v Boleslavi (bývalé chráněné bydlení) jsem na tom byla mnohem hůř. Hodně toho už jakoby zvládám. [3.1]*

Podkategorie č. 3.2: *Oblasti zvýšení samostatnosti – pohled klientů*

Výzkumná otázka: *V jakých oblastech došlo ke zlepšení samostatnosti klientů dle nich samotných?*

Klient A: *: Jezdim na výlety sám. Když prostě jako jsme dělali výlety a holkám se nechtělo (myšleno asistentkám), a já chtěl a nemoh jsem jako, moc jsem se na ty výlety jako neodvažoval sám. A tak jsme teďka na tom zapracovali, takže když se nebude holkám teď*

jako chtít...jsme sepsali rizika jako, všechno jsme si řekli, ukázali, takže jako taky vim,...
[3.1]

Klientka B: No, od mamky se člověk hodně osamostatnil, že není tak závislej na mamce. A tak jakože v tom rozhodování a nakupování a cestování a prostě, myslim si, že jo. Ne úplně, ale někam jsem se určitě posunula. [3.1]

...rozhodování. No trochu jo, i když, to mi ještě dělá problém, ale jako taky mi asistenti dávaj možnost rozhodnout se sama a třeba i špatně, no. Ještě úplně to není ono, ale snažim se, no. [3.1]

Klientka C: Tak určitě v tom chování, si myslim [3.1] No tak v tom chození, naučila jsem se jezdit autobusem, tramvajema, metrem, to nakupování. [3.1] Že se jako míň hádám a takhle. Vycházim líp s lidma, ale občas to stejně se mnou není dobrý. [3.1]

Podkategorie č. 3.3: *Oblasti zvýšení samostatnosti – pohled klíčových pracovníků*

Výzkumná otázka: V jakých oblastech došlo k zlepšení samostatnosti klientů dle jejich klíčových pracovníků?

O klientovi A: Ty schopnosti tam byly už předtím, vyvíjí se spíš ta jejich realizace. To, že to vůbec začal dělat, třeba to kolo, cesty a takhle. Vidim, že je individuálnější...lepší v tom rozhodování. [3.3] Ted' už chápe, že něco třeba nemusí a tak. Možná se polepšil i charakterově, no to zní hrozně...ale určitě jo. Jak to říct, ten rozdíl...no v některých věcech už si je méně nebezpečný, ale zase přicházejí jiné. [3.3] Celkově jde prostě o to, že se nemusel tolik věcí učit. Šlo spíš o to probrat ty rizika, aby si je uvědomil, a pak to šlo vždycky rychle. A doufat, že si to vezme k sobě. [3.3]

Ale on k alkoholu docela inklinoval. Když jsme měli klienták nebo tak, rád si něco takhle dal. A to jsem mu teda říkal, že bych mu to fakt nedoporučoval...A pak jsme to nějak prolomili. [3.3] A s alkoholem se drží rozumné meze. [3.3] Takže tohohle se fakt drží, užije si i to menší množství a je rád. Nijak to nerozpaluje, tak to se snad povedlo. Takže tohle jsme docela řešili. [3.3]

O klientce B: : Tak určitě se zlepšila v trasách a v orientaci ve městě, tam je jasně viditelný pokrok, a co se týče samostatnosti na bytě, tak tam taky jsou pokroky. A myslim

si, že je i vidět trošku jako i odklon od té závislosti na matce, aspoň se rozhodně snaží se v tomhle někam posunout. [3.3]

O klientce C: Hm...no, tak určitě v tom cestování, potom si myslím, že trošku víc i v té sociální zdatnosti [3.3] Pak se zdokonalila v tom, že si tady vytvořila takovej jako opravdu domov, udělala si tady přátele. [3.3] Ten životní styl se zhoršil, protože my na ní ohledně tohohle jako moc nedorážíme. A zlepšilo se to, že víc vnímá svoje práva a umí říct ne. Předtím taková jako fakt hodně...jako že se snažila vyjít s tím druhým, vyjít mu vstříc a teď je taková víc u sebe. [3.3]

Podkategorie č. 3.4: Budoucí plány klientů

Výzkumná otázka: Čeho by v rámci své samostatnosti chtěli klienti ještě dosáhnout?

Klient A:

...a protože chci jakoby letět do Irska... [3.3] Dva, tři, čtyři roky. [3.3] A potom, až tam budu, tak plánuju jet do Ameriky. [3.3] S asistentem...klíčovým, anebo když nebude chtít, tak s někým jiným. [3.3]

No potom v tom McDonaldu se může udělat jako velká kariéra. Jako úplně od začátečníka, že prostě můžeš pak bejt až manažer. [3.3] Jo, to bych chtěl, no. [3.3]

Klientka B:

No my jsme do toho teďka dlouho nekoukali, no. My jsme teďka řešili i to, že jsem chvíli myslela, že budu muset i odejít, že to bylo tak psychicky náročný...ale nakonec se to potom jako uklidnilo. [3.3]

Teďka je ségra v Irsku, tak uvidím, jestli pojedu do Irska, tam bych se taky ráda podívala. [3.3] Jsme to plánovali, že bych tam letěla jako se stevardem od těch aerolinek. Že bych nejela s našima,... [3.3]

Klientka C:

No, chtěla bych si najít kluka. [3.3]

Jo, chtěla bych se podívat na Konopiště. [3.3]

No, nesmím se bavit s každým, hlavně ne s cizíma lidma, prostě. [3.3]

Kategorie č. 4: Posouzení vlastních schopností a sebereflexe

Výzkumná otázka: *Jak moc jsou klienti schopni posouzení svých schopností a sebereflexe?*

Podkategorie č. 4.1: *Rozdíly ve výpovědích klientů a pracovníků*

Výzkumná otázka: *Jak se shodují a rozcházejí výpovědi klientů a asistentů?*

Viz Tabulky č. 1, 2 a 3.

Příloha 3: DOSLOVNÁ TRANSKRIPCE ROZHOVORU S KLIENKOU C

Já: Na začátku se tě zeptám na pár upřesňujících otázek o tobě. Jsi svéprávná?

Klientka C: Jsem.

Já: Kolik ti je let?

Klientka C: Čtyřicet, bude mi čtyřicet jedna.

Já: Jak dlouho bydlíš tady na chráněném bydlení?

Klientka C: ... (vzpomíná)

Já: Vzpomeneš si? Přibližně to úplně stačí.

Klientka C: No tři nebo čtyři roky. Já už nevím.

Já: A kde jsi bydlela předtím?

Klientka C: Já jsem jezdila do Boleslavi taky na chráněný byty.

Já: A proč jsi to změnila?

Klientka C: Kvůli klukovi. Protože pak už jsem to nezvládla.

Já: Aha, dobře. Tak a začneme o tom riziku. Uměla bys mi říct, co tě napadne, když se řekne slovo riziko? Co to znamená?

Klientka C: Že se můžu spálit, říznout, upadnout... může na mě něco spadnout. [1.1]

Já: Jasně, nějaký situace, co by se mohl stát a můžou být i nějak nebezpečný, určitě. A stalo se ti v poslední době něco takového?

Klientka C: Ne...

Já: Máš tady nějakého svého klíčového pracovníka?

Klientka C: Jo, mám.

Já: A pracujete spolu na tvojem individuálním plánu?

Klientka C: Jo, někdy jo.

Já: A jsou součástí toho plánu nějaká rizika? Třeba nějaký rizikový plán?

Klientka C: Jo, mám. Dělali jsme třeba, co mám dělat, když bude hořet. [2.1]

Já: A pamatuješ si to? Víš, co máš dělat, kdyby hořelo? [1.4]

Klientka C: No, nejdřív šáhnout na dveře, jak je to vařící nebo to a dám tam jakoby hadr. A jako zavolám hasiče nebo asistentku, prostě, že hoří. Řeknu adresu, místo... popisný jako číslo. [1.4]

Já: No super. A jak často probíráte takovýhle situace s asistenty?

Klientka C: Každě měsíce, asi, myslím. [2.1]

Já: Aha. A zkoušeli jste to i někdy?

Klientka C: No ne, spíš si o tom povídáme. [2.1]

Já: A můžu se tě zeptat, na jakým cíli teďka zrovna pracuješ?

Klientka C: No, chtěla bych si najít kluka. [3.4]

Já: To je hezkej a docela náročnej cíl. A čím to byl nápad?

Klientka C: Můj. Protože já kluka nemám. [2.2]

Já: Aha. A vždycky vymýšlíš cíle ty, nebo ti s tím občas někdo pomáhá?

Klientka C: No většinou to vymýšlíme jako s asistentem spolu. S tím klíčákem. [2.2]

Já: A jak často se tomuhle plánování s klíčovým pracovníkem věnujete?

Klientka C: No, tak asi každě měsíce, vždycky když vytáhneme ty papíry, tak jo, no. A píšeme to. [2.1]

Já: A můžu se zeptat, co máš v plánu dělat pro to, aby sis nějakýho kluka našla?

Klientka C: No chtěla bych nějakýho normálního, no.

Já: A máš nějaký plán co dělat, kam třeba chodit, abys nějakýho kluka potkala?

Klientka C: Jo. Třeba do kavárny nebo ven...

Já: A co třeba nějaká seznamka nebo něco takovýho? Tos nezvažovala?

Klientka C: To jsem ještě nezkoušela, no, ale možná to vyzkouším.

Já: A vzpomeneš si ještě na nějaký jiný cíle z minula, než jsi měla tenhle? Co třeba nějaký cíle, co se týkaly tvou větší samostatnosti?

Klientka C: No, to jsem taky měla, třeba úklid. Jako chování a takhle.

Já: Aha. Tak já se tě teď zeptám na pár věcí, jak je zvládáš, jo? Co když se pohybuješ po Praze, potřebuješ doprovod?

Klientka C: Sama, ale mám jako vždycky takovej jako strach. Protože vždycky když jedu domu, tak bohužel na Čerňáku je to tam hrozný, takže mě otravujou lidi. [1.2]

Já: Aha, takže nemáš dobrej pocit z toho okolí?

Klientka C: Nemám, no.

Já: A co třeba, když se potřebuješ dostat někam, kde to neznáš? To děláš jak?

Klientka C: No buď to se někoho zeptám, nebo s někym radši jedu.

Já: Takže jsi schopná se třeba doptat i cizích lidí venku?

Klientka C: Jo, občas jo.

Já: Takže městskou hromadnou dopravou jezdíš bez problémů?

Klientka C: Jo, to jezdím. Autobusem, metrem, jezdím tramvají...po jezdících schodech umím.

Já: A přecházení silnice?

Klientka C: To si dávám pozor. Ale bez problémů.

Já: A když jsi přišla do Prahy na chráněný bydlení, to už jsi tohle všechno uměla?

Klientka C: Ne. To ne. To jsem se musela naučit.

Já: Takže jste to tady s asistenty zkoušeli, nacvičovali a tak?

Klientka C: Jo. Dřív jakoby hodně.

Já: A stalo se ti někdy, že ses ztratila?

Klientka C: No, poprvé když jsem tady šla do práce, tak jsem se ztratila, no.

Já: A jaks to vyřešila?

Klientka C: No, jsem volala do tý práce. Oni mně poradili, a pak jsem to našla.

Já: Aha. Pak jsi říkala, že jsi dřív jako cíl měla úklid. Jako úklid bytu?

Klientka C: Jo.

Já: A v čem ses potřebovala zdokonalit?

Klientka C: No, aby to fakt jako bylo dobře udělaný, no. Aby tam nebyl bordel.

Já: A co takový vaření. Vaříš si?

Klientka C: Jo, vařím si sama.

Já: A co třeba vaříš?

Klientka C: No, amoletu umim, vajíčka míchaný, brambory s něčím...

Já: A pomáhá ti někdo?

Klientka C: Ne.

Já: Takže zvládáš krájet nožem, vařit na sporáku, používat mikrovlnku?

Klientka C: Jo, vařím sama.

Já: A chodíš do nějaký práce?

Klientka C: Ještě ne, ale budu.

Já: Aha. A kde jsi dělala naposled?

Klientka C: No dělala...jsem jezdila na Zbraslav uklízet...ty papírky.

Já: A teď teda hledáš práci? Nebo už máš něco domluvenýho?

Klientka C: Už to mám domluvený.

Já: A co budeš dělat?

Klientka C: Já budu dělat jako náky ty...budu vevnitř a budu třídít ty odpadky. Jako role a takhlenc, mi přivezou. Tam budu sedět a ono je to jako vyteplený, oni to přivezou, nějaký krabice nebo co a já to budu třídít. A budu za to mít víc, než jsem měla na Zbraslavi.

Já: Takže v teple a za víc peněz, to zní fajn. A jak sis tu práci našla?

Klientka C: Asistentka X mi to zařídila, protože ona zná tu pani. Nejdřív to bylo jako pro ty, co dělaj venku, a teď se mi ta pani jako ozvala.

Já: A jaký jiný práce jsi ještě dělala?

Klientka C: No dělala jsem v kavárně, vlastně ve dvou, jakoby a pak ty odpadky, no.

Já: A co nakupování? Jak zvládáš nakupování?

Klientka C: Zvládám.

Já: A když jdeš na nákup a máš vystačit s určitou částkou peněz? Je to problém?

Klientka C: Ne, zvládám. Předtím jsem to nezvládala, ale teď už to zvládám.

Já: Aha, takže to jste taky trénovali s asistenty?

Klientka C: Jo, nacvičovali a tak. [2.1]

Já: No a co ten úklid?

Klientka C: Jo. Třeba včera jsem vynesla tříděnej odpad. Potom zametám, vytírám, uklízím si pokoj.

Já: A všechno už zvládáš bez pomoci nebo s něčím ti ještě asistenti pomáhají?

Klientka C: No s praním, to ještě úplně neumím. [1.2]

Já: A co tvůj volnej čas? Co ráda děláš?

Klientka C: Já chodim ven, koukám na televizi, nebo i na počítač...nebo když mám čas, jdu k babičce a ta má zvířata, má tři kocoury, jednoho černýho a dvě mourovatý a dva psy.

Já: A babička asi bydlí v baráčku, vid'?

Klientka C: Jo, v baráčku.

Já: A máš nějakej koníček, kam chodiš pravidelně?

Klientka C: Chodim na povídání do klubu.

Já: Aha, a jak to povídání probíhá?

Klientka C: To máme vždycky nějaký téma a o tom si povídáme. Máme k tomu i takový kartičky s obrázkama, třeba minule holka s klukem.

Já: A kolik Vás tam takhle chodí?

Klientka C: Takže teď tam přišly dvě novy holky, pak dva kluci, ne čtyři kluci a dvě holky.

Já: Aha, takže to je nějakej diskuzní kroužek na rozvoj myšlení, povídání a tak?

Klientka C: Jo.

Já: A co kouření? Kouříš?

Klientka C: Ne, nekouřim.

Já: A zkoušelas to někdy?

Klientka C: Ne, nikdy.

Já: A nikdy tě to nelákalo? Nebo máš nějaký důvod, proč nekouříš?

Klientka C: Je to špatný, smrdí to.

Já: A co alkohol? Když třeba jdeš na nějaký večírek, co piješ?

Klientka C: Jako vaječňák si dám, nebo to šampaňský, co to je, takový to pro děti. Jo, rychlý špunty. Nebo trochu vína, tak skleničku nebo dvě. Víc ne. Nic mi to nedělá.

Já: A stalo se ti, že ses někdy opila?

Klientka C: Ne, to nikdy.

Já: Teda. **A co když potřebuješ vyřídit něco na úřadě?** [1.2] Třeba ZTP.

Klientka C: **No to požádám o pomoc, protože se v tom moc nevyznám, jdu s asistentem.**
[1.2]

Já: **A ještě mě napadá, co všechno musíš udělat, když odcházíš z bytu, a už tam nikdo nezůstává?** [1.4]

Klientka C: **Zkontrolovat televizi, jestli je vypnutá, troubu, pak rychlovarnou konvici musím zkontrolovat, jestli jsou zavřená okna, jestli je všude zhasnuto no a pak zamknu.**
[1.4]

Já: Super. No a kromě toho cíle najít si partnera, je ještě něco, co bys chtěla? Třeba menšího a jednoduššího?

Klientka C: **Jo, chtěla bych se podívat na Konopiště.** [3.4]

Já: A sama nebo s někým?

Klientka C: No třeba s asistentem.

Já: Myslíš třeba jako výlet o klientském dni?

Klientka C: Jo, to bych chtěla.

Já: A co třeba děláte s klíčovým pracovníkem, když máte klientský den?

Klientka C: Koukáme se třeba na práci, děláme papíry. Teď jsme dlouho nikde moc nebyli, spíš na bytě.

Já: A když si vzpomeneš, jak jsi na tom byla se samostatností, když si přišla sem na byty a jak jsi na tom teď? Připadáš si samostatnější?

Klientka C: **Jo, určitě. Já bych řekla, že v Boleslavi (*bývalé chráněné bydlení*) jsem na tom byla mnohem hůř. Hodně toho už jakoby zvládám.** [3.1]

Já: A uměla bys mi říct, v čem všem ses teda stala samostatnější? Co ti už jde líp?

Klientka C: Tak určitě v tom chování, si myslím. [3.2] Tam se ke mně chovali i mnohem hůř. [2.3]

Já: Aha, takže tady se ti víc líbí přístup asistentů k tobě?

Klientka C: Jo.

Já: A v čem ses tady teda zdokonalila?

Klientka C: No tak v tom chození, naučila jsem se jezdit autobusem, tramvajema, metrem, to nakupování. [3.2]

Já: No a zmínila jsi, že se zlepšilo to chování? Myslelas tvoje chování?

Klientka C: Jo, že se jako míň hádám a takhle. Vycházím líp s lidma, ale občas to stejně se mnou není dobrý. [1.2 a 3.2]

Já: No, a když se vrátím k rizikům a k tomu, jak se o nich bavíte s asistenty. Kromě situace, kdy by hořelo, ještě o nějakým riziku jste se bavili?

Klientka C: O vykradení bytu. [1.4]

Já: Takže máte sepsaný, jak postupovat, kdyby se tohle stalo. A nacvičovali jste to?

Klientka C: Jo. Že kdybych třeba přišla na byt a byly otevřeny dveře nebo to. Tak zjistím, jestli třeba slyším nějaký kroky nebo to a okamžitě volat...asistenty nebo policajty. [1.4]

Já: A děláte někdy i nácvik, že si to vyzkoušíte? Třeba kdyby hořelo? [2.1]

Klientka C: Ne, to ne. [2.1]

Já: A stala se ti někdy takováhle situace? Že by třeba někde hořelo, nebo tě vykradli?

Klientka C: Jo. Krádež jo, protože bohužel jsem někomu naletěla. Takzvaně jsem se s nima bavila a byl tam jeden kluk a prostě jsem je k nám pustila dovnitř, až jsem skončila u soudu. [1.2]

Já: Aha. A to stalo tady na bytech?

Klientka C: Ne doma v (město, z kterého klientka pochází). Ona to zavinila totiž jedna holka, protože ona k nám chodila, tamty k nám jako nechodili, jenom ta holka. A brala mámě peníze. A prostě jednou u nás kradli, já jsem o tom nevěděla, tak jsem šla ven, no a tak jsem jí seřvala jako na plný pecky prostě. Protože to zavinila jako vona a vona prej nic, nic a skončilo to pak u soudu, no. No ta holka byla taková divná, no. Že jsem to nevyčítala, až pozdě.

Já: Aha, takže to byla nějaké špatná známá. A vzala sis z toho nějaký poučení?

Klientka C: No jakoby že nesmím tak bavit, radši se s nima nebavit vůbec.

Já: Takže to tě vlastně ta holka zneužila. A o tom se taky někdy s asistenty bavíte, o zneužívání? [1.4]

Klientka C: Jo, třeba kdyby chtěl někdo cizí peníze nebo tak, radši si ho jako prostě vůbec nevšímát. Jít pryč. [1.4]

Já: Vůbec se nedávat do hovoru. Jasně. A říkala jsi, že ses během bydlení tady určitě zlepšila v tý samostatnosti. Je ještě něco, co bys chtěla zlepšit?

Klientka C: Přemejšlim.

Já: V pohodě, máme čas. Je něco, co ti třeba ještě až tak nejde, že bys to potřebovala vypilovat, nacvičit...

Klientka C: Fakt nevím.

Já: Tak to je možná dobře, jestli to takhle je. Takže opravdu není nic speciálního, co dělá třeba problém jenom tobě a ostatním ne? Nemáš nějaký svůj rizikovej plán?

Klientka C: No já se vždycky s někým bavím, a pak je to průšvih. Já se ráda s každým kamarádím... [1.2]

Já: Aha, takže riziko je tvoje důvěřivost? Tak to myslíš? [1.2]

Klientka C: Jo, takhle. [1.2]

Já: A co máš v plánu s tím dělat, aby z toho nebyly ty průšvihy?

Klientka C: No nesmím se bavit s každým, hlavně ne s cizíma lidma, prostě. [3.4]

Já: To je v Praze asi docela dobrý plán. A když se tě zeptám, jak jsi spokojená s tím, jak ti pomáhají asistenti na bytech?

Klientka C: Jsem spokojená. [2.1]

Já: A stalo se ti někdy, že by tě někdo s asistentů tlačil do něčeho, co jsi nechtěla? Na co ses třeba necítila?

Klientka C: Asi ani ne. [2.4]

Já: A když si představíš svůj běžnej tejděn, s čím vším potřebuješ od asistentů pomoc?

Klientka C: No tak s pranim, nebo třeba když někam jedu a neznám to tam. [1.2] No moc je nepotřebuju. Jak kdy.

Já: Tak jo, mě už nic nenapadá. Tak to mě bude asi stačit. Děkuju moc za rozhovor a držim palce s tím hledáním kluka.

Klientka C: Není zač.

Příloha 4: DOSLOVNÁ TRANSKRIPCE ROZHOVORU S KLÍČOVOU PRACOVNICÍ KLIENTKY C

Já: Jak dlouho pracuješ na chráněném bydlení a na jaké pozici?

KP C: Tak šestej rok, teďkonc už to bude šest let. A vlastně minulej červen, ale oficiálně spíš srpen...předtím jsem byla pracovník v sociálních službách a teď jsem pracovník v sociálních službách pověřený vedením lokality X-Y.

Já: Jasně. A byla jsi tedy klíčákem klientky C, jak dlouho, jestli se můžu zeptat?

KP C: Vlastně, když klientka C přišla, měla jí asistentka X, a pak jsem jí dostala já...a myslím, že jsem jí měla dva roky.

Já: Aha. Ještě než se dostaneme ke klientce C, chtěla jsem se zeptat ohledně práce s rizikem na bytech...klienti říkali, že nouzové situace vlastně probíráte na poradách, třeba kdyby hořelo, někdo se k nim dobýval nebo tak, a někteří zmínili, že je i nacvičujete, někteří, že ne, že si o nich jen povídáte. Jak to teda je? Nebo je to třeba jinak na každé lokalitě?

KP C: Tak já jsem to s nima vždycky brala jako spíš ústně, že jsem to s nima moc nenacvičovala, tuším, že k tomu došlo jen jednou. Ale vim, že třeba asistentka Y a asistent Z, že to s nima jako přímo nacvičují. Ale většinou to s nima opakuju jen ústně.

Já: Takže záleží na tom, kterej asistent se tomu s nima zrovna věnuje, aha. Já jsem se tedy bavila s klientkou C, k čemu všemu potřebuje pomoc asistentů a nakonec jsme se dobraly toho, že jsem jí říkala rizikové oblasti, co mě napadly a ona říkala, jak na tom je. Můžu to udělat taky tak? Jestli na to máte podobný názor...

KP C: Jo, jasně.

Já: Tak bavily jsme se o samostatném pohybu, cestování MHD po Praze a tak.

KP C: Já si myslím, že klientka C je na tom dobře. **Že ze začátku, když jde někam jako nově, tak jí stačí dvakrát, třikrát, myslím si...** [1.3] pokud teda nemá zkrat, jo, a někdy to zvládne sama i hned na podruhý. A někdy se prostě zasekne, to se stalo třeba nedávno, když šla do toho klubu. Že ke konci už si přesně nevybavovala, kde je, ale ve většině případů, si myslím, že ona má jako přehled. Oproti třeba ostatním klientům, některým třeba. Patří do těch lépe orientovaných.

Já: Tak to ona v podstatě říkala stejně. Pak jsme se bavily o vaření a přípravě jídla. Jak zvládá klientka C přípravu jídla?

KP C: Hm... Tak klientka má nějaký svoje oblíbený jídla, co si třeba umí uvařit, třeba rybí prsty, krokety, takový jako rychlovky. Ale jako zvládne i podle receptu, když je tam ta asistence, ale kolikrát se jí moc nechce. Spíš je to o tom, že se jí moc nechce. Přijde mi, že to jídlo je pro ni hodně důležitý bod, a že má ráda, když se to nepřipravuje dlouho, protože jako ráda jí. Nemá moc tu trpělivost, podle mě. Prostě spíš impulzivně, moc o tom nepřemýšlí, tak to myslím.

Já: Tak možná je to i tom, jak je zvyklá. Dobře. Pak jsme se bavily o zaměstnání, vlastně...to říkala, že jí asistentka X něco pomohla najít. Chtěla jsem se zeptat, jestli se do toho hledání práce nějak zapojila, nebo jak to proběhlo?

KP C: Přišla nabídka a asistentka X vytipovala, pro které klienty by to byla vhodná práce, a prostě začala se domlouvat s klientkou C, a pak vlastně přišla ta myšlenka, ať si to klientka C zařizuje sama. Takže dostala číslo, volala té paní a ta spolupráce tam byla. Já jsem jí vlastně teď konc doprovázela do restaurace, kde měla schůzku s tou paní, která to zařizuje a ta říkala, že doprovod rozhodně nebyl třeba a klienta C už si to dozařídila.

Já: Klientka C říkala, že prací už dělala víc. Já si ji třeba pamatuju z tréninkové kavárny. Máš nějak přehled, kterejma pracema prošla, tedy aspoň v době, co je tady na chráněným bydlení?

KP C: No tak bylo tam určitě víc tréninkových kaváren, Vesmírna, Mezi Řádky asi, dělala i v keramické dílně, chvíli uklízela...no asi tak. No vlastně chvíli byla i v Drutěvě, ale hrozně krátce, to nějak nevyšlo.

Já: Pak jsem se jí ptala na nakupování. Jak jí jde hospodaření s penězi, počítání peněz, aby jí vrátili dobře a tak...

KP C: No, tady to počítání, to si nejsem úplně jistá. Ale vim, že si to klientka C umí dát do kupy, aby vyšla. Ale hodně tam u ní jako chybí peníze, protože ona hodně ztrácí ty paragony, které my proplácíme. Takže tam je občas problém. Protože klientka C je prostě nepřináší...může za to její velká nepořádnost. Ona umí vyjít i spočítat peníze, ale je taková chaotická a bezbřehá...a když jsme do toho chtěli nějak systematicky zasáhnout a poradit jí, tak to v ní budilo i agresi. [1.3]

Já: Aha, no tak to nezmiňovala. Pak jsem se jí ptala, jak se staví k pití alkoholu a ke kouření a k takovémhle věcem.

KP C: No to jsem vůbec nikdy nevnímala, že ona by měla touhu koupit nebo nějak zkusit takovýchle věci. Jí to podle mě nechutná.

Já: Ona říkala, že občas si dá vaječňák nebo rychlý špunty, ale moc ne. Že se vlastně nikdy neopila.

KP C: No ta naše lokalita je taková zodpovědná, tady vlastně žádný klient nekouří ani skoro nepijou.

Já: Zajímavý. Pak jsem se jí ptala na její volnej čas, co dělá ráda, a jestli je u toho případně nějaký riziko.

KP C: No sledování televize, hraní her na mobilu, křížovky...takže dost sedavý. Mně se na klientce C líbí to, že je hodně otevřená věcem, že má ráda nové věci. Že vždycky když se vymyslí nějaká akce, tak klientka C je pro. A fakt se zajímá. Ale je to spíš takový přelítavý a dokáže se fakt nadchnout. Jo a miluje zvířata, teď jsme vlastně byli v útulku. Zvířata, to je její velká láska.

Já: Jo, říkala, že chodí za babičkou a ta má doma zvěřinec.

KP C: Jo, jo. A taky má ráda výlety. A lidi.

Já: A co ti u klientky C přijde jako její rizikové oblasti?

KP C: No tak rizikový u ní je, že se bojí cizích lidí, jako alkoholiků a tak...má s nima asi špatnou zkušenost, řekla bych. Pak rizikový mi přijde, že u ní může bejt to jídlo a ten nepohyb, ale to ona si obhazuje tím, že už je prostě starší a že má právo si prostě odpočívat doma. A pak si myslím, že riziko tam je to, že ona má hodně kolísavou náladu, a že je jako výbušná někdy... a že je chaotická, takže kolikrát se sama na sebe nemůže úplně spolehnout. A riziko přímo, no, ztrácí peníze, teda jakoby ty paragony a jinak je fajn. [1.3]

Já: Tak většinu z tohohle v podstatě říkala, a pak ještě zmínila nějakou krádež z minula, že se nechala využít, a z toho vyplynulo, že je moc důvěřivá. Že se s někým baví, a pak je z toho vždycky průšvih.

KP C: Jo, jo. To určitě taky, to jsem brala jako s téma financema. Ale přijde mi, že už je to teďka lepší...snad teda, že už cizím tolik nevěří. Ale asistentům mi přijde, že fakt důvěřuje, jako naprosto. [1.3]

Já: Pak...jo, jestli můžeš nějak shrnout, v čem všem se klientka C na bytech zdokonalila v samostatnosti, za tu dobu, co tu je.

KP C: Hm...no, tak určitě v tom cestování, potom si myslím, že trošku víc i v té sociální zdatnosti, [3.3] protože mi přijde, že ona předtím měla jako takovou špatnou zkušenost z toho předešlého bydlení, kde...no tam ona vyprávěla, že jí lidi prostě neměli rádi, že tam byl nějaký spor. A tady je celkem jako oblíbená, takže si myslím, že je to dobrý, že se ten cejch jakoby smyl, že se z toho vymanila. Potom se dlouho rozcházela s tím svým bejvalým přítelem, dokonce na něj jako i zavolala policajty...takže to dokázala opustit, tenhle opakující se příběh toho vtahu. Pak se zdokonalila v tom, že si tady vytvořila takovej jako opravdu domov, udělala si tady přátele. [3.3] Je toho vlastně vidět dost, že se dost o věci zajímá, no pořád stagnuje v tom úklidu a v těch financích...a pořád si s tím jako nechce moc nechat pomoci. Ten životní styl se zhoršil, protože my na ní ohledně tohohle jako moc nedorážíme. A zlepšilo se to, že víc vnímá svoje práva a umí říct ne. Předtím taková jako fakt hodně...jako že se snažila vyjit s tím druhým, vyjit mu vstříc a teď je taková víc u sebe. [3.3]

Já: Tak to je pro ni asi dobře.

KP C: Jo, to je, a je schopná sebereflexe, to se mi u ní líbí. Že teďka u ní zase došlo k nějakým výbuchům a myslím, že tohle se bude ještě několikrát opakovat, a ona druhé dokáže přijít a dokáže se na to podívat z toho druhého úhlu. A málokterej klient tohle jako umí...

Já: No ona zmiňovala, že se zlepšila v tom chování a vycházení s lidmi, že s tím má problém...

KP C: No, mě přijde, že ona u sebe často neví, co jako vzápětí přijde, je hodně emocionální a nemá moc ty návyky...ona je hrozně taková „free hippie“ a zároveň, umí to otravovat druhý, takže má pořád ty konflikty jako láska – bránit se – láska...

Já: No říkala, že o tom chování ví, ale že už je to lepší...

KP C: Tak super, to mám radost, že má i takovej pocit.

Já: Pak co se týče vymýšlení cílů, bavily jsme se o tom, že teď aktuálně by si teda chtěla najít kluka...tak jsem se jí ptala, kdo ty cíle vmýšlí. Jestli s nima přijde vždycky ona, nebo klíčák, nebo dohromady...tak jak to je?

KP C: Tohleto teď nevim, ale když jsem byla klíčák já, tak jsme to dost dolovaly a většinou jsme na to přišly společně. O tomhle plánu teda nevim, ale jestli s tím přišla sama, tak je to fakt jako pokrok. **A přitom klientka C má ke klukům jako negativní vztah, fakt jako špatný zkušenosti, to by vlastně taky mohlo bejt riziko...je v tom i rozchod rodičů, má je jako hodně zkreslený a říká, že chlapi jsou hrozný...chtěj tě využít jenom na sex.** [1.3]
Má to jako takhle, no.

Já: Tak třeba jí potká nějaká dobrá zkušenost.

KP C: Chtělo by to, aby to začalo přes to tělo. Protože ona se tomuhle jako brání, i tomu kontaktu prostě...no ona teď dochází k pani Xenii Dočkálkové do toho Klubu, tam si vlastně povídají o vztazích a tak. No ono je jako blbý, že ti klienti, kteří jsou v pohodě, doplácí na to, že my máme pořád nějaký těžší věci na to řešení. Je to jako škoda, no. Protože si myslím, že u ní by stálo se tomuhle jako fakt věnovat, udělat nějaký plán, jak s ní pracovat. Jenže vždycky něco přijde, co je jako akutnější...ale klientka C by na to měla a asi by dost pochopila i nějakou terapii.

Já: A stalo se ti někdy, že jí musela do něčeho tak jakoby tlačit, co by úplně tak nechtěla?

KP C: **Jeden čas tady bylo téma úklid. A my jsme dospěli k tomu, že jí to jako opravdu dost zamezuje v tom spolubydlení.** [1.3] A to si myslím, že bylo takový jako trochu přemlouvání...nemyslím si, že bych jí do něčeho přímo nutila. Když už, tak ten úklid, kdy to bylo ale o porušování našeho řádu, no. Ale jinak nevim. Teda teď by mně fakt zajímalo, co odpověděla...

Já: No říkala, že ani ne...jako chvilku se zamyslela, ale v pohodě.

KP C: Tak ona ví, že je to jako občas fakt potřeba, ten úklid, no. Já se fakt jako vždycky snažím jít s tím klientem, protože je to takový nejstabilnější.

Já: O tom už jsme se trochu bavily, ale jestli se s klienty bavíte o zneužívání?

KP C: No, tohle jde jako spíš přes něco, třeba dobře to jde přes televizi. Když jsou zprávy a černá kronika, to klientka C hodně sleduje...a taky přes jiný klienty.

Já: Ještě jsem se chtěla zeptat, jak často na tom individuálním pánu s klientama pracujete? Jsem vlastně zjistila, že otázka „jak často“, je pro ně hrozně záludná...

KP C: Většinou to bývá každé měsíci. U klientky C je to trochu jiný, protože její klíčová pracovnice odešla na nemocenskou...dlouhodobě. Ale mezitím třeba byla v Londýně...ale

ted' třeba chodí za mnou a probíráme, co je potřeba...no, nedostatek, aspoň to víme. No ted' má čerstvě novýho klíčáka, právě.

Já: No tak děkuju, to bude všechno.

KP C: Tak prima.